

[Peter Nielsen.]

der er grund til at takke administrationen for, at den har gjort det overskueligt ved den praktiske form, man har givet alle oplysninger i beretningen og ved så klart at besvare alle de spørgsmål, udvalget har stillet.

Det er vel værd at slå fast, at selv om egentlig politiske realitetsforhandlinger ikke har fundet sted, så er der dog enighed om visse grundlæggende principper. Meromsen er jo i sig selv regressiv, navnlig på grund af at den medtager fødevarerne, som jo indgår med en større procentuel andel i det lille budget. Det er derfor nødvendigt at rette dette op med sociale kompensationer gennem børnetilskud, forhøjelse af folke- og invalidepension og gennem direkte persontilskud, ligesom skattelettelserne selvfølgelig må gives således, at de også er med til at ophæve det regressive ved meromsen. Dette har der vel for så vidt været enighed om i det forrige udvalg. Der har også været så godt som enighed om, at meroms er at foretrække fremfor en detailoms, og det er også det indtryk, udvalget har fået — tror jeg — gennem de samtaler, man har haft med erhvervene. Vi er også enige om — man kan godt sige måske med en vis beklagelse — at meromsen ikke kan administreres, uden at alt er med; dog kan man vel undtage visse personlige tjenesteydelser.

De tre ting er der i hvert fald enighed om; men omsens størrelse — de 10, 15 eller 20 pct., man har talt om — har der været forskellige meninger om. Der har som sagt været nævnt forskellige procenter. Det kunne måske ligge nær at mene, at en 15 pct.s meroms vil give 50 pct. mere end en 10 pct.s oms; men det er ikke rigtigt. Den vil blive en endnu større byrde; den vil give det dobbelte. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget vil en 10 pct.s meroms på 1967-basis give 4.550 mill. kr. Herfra går så engrosomens provenu, således at man kommer ned på 2.250 mill. kr., når altså omsen eller meromsen er slået fuldkommen igennem. Hæver man procenten til 15, vil momsens provenu give 6.825 mill. kr., herfra går de 2.300 mill. kr., således at en 15 pct.s moms vil give 4.500 mill. kr. — altså det dobbelte af en 10 pct.s oms. Staten, finansministeren, vil altså få flere penge ind, men det vil også betyde, at befolkningen

skal af med disse penge, så jeg tror nok at turde sige, at det vil ligge meget hårdt — for at udtrykke det blidt — med hensyn til at få os til at gå med til mere end de 10 pct.

Nu har der været sagt om denne moms: ja men bliver den ikke spist op alligevel? Bliver der tale om skattnedsættelser? Man er jo ved at spise den op — har man sagt — når man bl. a. forhøjer lønmodtagerfradraget, og skal hustrufradraget forhøjes og mange andre ting foretages, forsvinder jo provenuet. Momsen vil jo heller ikke slå igennem lige fra ikrafttrædelsesdatoen, idet engrosomsen delvis skal tilbagebetales, ligesom der skal være en rimelig afregningsfrist. Men det er dog værd at gøre opmærksom på, at den altså, når den er slået fuldstændig igennem, vil give over de nævnte 2 milliarder kr.; og det er også værd over for al den tale om, at man på forhånd spiser denne meroms op, at gøre opmærksom på, at når det gælder skattelove, vareafgiftslove, er spørgsmålet jo ikke, hvor meget staten skal have ind i samlet provenu; det afgøres ved finanslov og ved den finanspolitik, man i øvrigt vil føre. Skattelove er derfor i grunden en bunden opgave; de skal give så og så mange penge. Derfor er det klart, at giver meromsen de 2.250 mill. kr., ja, så letter det på anden skatteopkrævning. Anderledes kan det ikke være. Gennemfører man ikke meromsen — ja, så må man tage de penge ind på anden måde. Der bliver altså tale om en overflytning af skat fra indkomst til forbrug; der kan være noget betænkeligt ved dette, for det er jo sådan, at de, der lever — som man kalder det — fra hånden i munden, nemt kan blive bet derved. Det må derfor være en ufravigelig betingelse fra mit partis side, hvis vi skal gå med til en sådan meroms, at der bliver givet de fornødne sociale kompensationer, og at skattnedsættelserne fortrinsvis gives i den nederste ende. Der har været rejst det spørgsmål, om man ikke kunne foretage den overflytning ved at tage flere punktskatter ind; og der er selvfølgelig det sympatiske ved punktskatter, at dem kan man lægge på luksusforbruget og uden som ved meromsen at beskatte det allernødtørftigste også. Jeg tror alligevel ikke, den vej er farbar. Vi skal vist passe på ikke at fjerne vore priser for meget fra udlandets, og jeg tvivler stærkt på, om de varegrupper, hvor vi har punktskatter i dag, kan tage